

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4P/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6822201524
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2022:6822201524.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudkyňou JUDr. Michaelou Králikovou vo veci starostlivosti o maloletého F. F., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako matka, toho času Centrum pre deti a rodiny Hnúšťa, so sídlom Budovateľov 801, 981 01 Hnúšťa, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa rodičov: matky Y. Ď., N.. XX.XX.XXXX, C. A. R. XX, okres Revúca, a neb. otca Q. Ď., N.. XX.XX.XXXX, D.. XX.XX.XXXX, za účasti Obce Lubeník, v konaní o návrhu matky na zrušenie ústavnej starostlivosti a ustanovenie majetkového opatrovníka, takto

rozhodol:

I. Návrh matky na zrušenie ústavnej starostlivosti a ustanovenie majetkového opatrovníka maloletému dieťaťu, sa zamietá.

II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom na začatie konania, doručeným súdu dňa 07.10.2022, sa matka domáhala zrušenia ústavnej starostlivosti a určenia majetkového opatrovníka jej maloletému synovi F. F., N.. XX.XX.XXXX.

2. Matka svoj návrh odôvodnila tým, že jej maloletý syn, ktorému bola nariadená ústavná starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 6P/54/2016, právoplatným dňa 27.11.2016, je od 24.10.2016 umiestnený v Centre pre deti a rodiny Hnúšťa z dôvodu, že nezvládala jeho výchovu a mala svoje osobné problémy. Momentálne žije v rodinnom dome, ktorého je vlastníčkou, M. R.. Žije s druhom Q. K.J.. Poberá vdovský dôchodok a spolu so svojím druhom majú tiež príjem z občasných brigád. Od umiestnenia maloletého v detskom domove, s ním bola vždy v pravidelnom kontakte. Často mu telefonovala P. F. L. nej trávil skoro každé prázdniny. Kým bol F. menší, jeho vzťah k jej druhovi nebol najlepší. Ich vzťah sa rokmi zlepšil. Maloletý je oveľa rozumnejší, ich vzájomné problémy sa rokmi vyriešili. Jej druh chodil na rôzne brigády, väčšinou práce na salašoch a počas prázdnin bol F. s nimi. V minulosti a aj v súčasnosti maloletý trávi u nej každé prázdniny a môže u nej tráviť aj každý víkend. Jeho život a zdravie nie sú u nej ohrozené. Je pre ňu náročné chodiť každý víkend preberať si F. do detského domova. F. ukončil povinnú školskú dochádzku a v súčasnosti navštevuje Spojenú školu v Poltári, odbor lesné práce. F. sa v škole páči a chce pokračovať v príprave na povolanie. Pripravovať na povolanie sa chce aj naďalej, a to aj v prípade, že mu bude zrušená ústavná starostlivosť. F. je už veľký a nechce vyrastať v detskom domove. V Lubeníku má svoju rodinu, okrem nej má v Lubeníku aj sestry, s ktorými si F. rozumie. F. poberá sirotsky dôchodok a vkladnú knižku spravuje detský domov. Pre prípad zrušenia ústavnej starostlivosti súhlasila s tým, aby peniaze na vkladnej knižke až do F. plnoletosti spravovala Obec Lubeník.

3. Obec Lubeník ani CDR Hnúšťa sa k návrhu matky na zrušenie ústavnej starostlivosti písomne nevyjadrili.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého dieťaťa, ako aj výsluchom starostu Obce Lubeník a zástupcu CDR Hnúšťa, tiež výsluchom svedkyne F. F., a oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to lustráciami v Registri obyvateľov SR na maloleté dieťa, ako aj jeho rodičov, lustráciami v registri Soc. poisťovne na matku, lustráciou v registri STA a CESDAP na matku, správami CDR Hnúšťa, Obce Lubeník a ÚPSVaR Revúca, a správou zo šetrenia pomerov vrátane pripojených správ neziskovej organizácie Kľúč, n.o., tiež obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Revúca, sp. zn. 6P/54/2016, najmä rozsudku zo dňa 24.10.2016, a to za účelom zistenia skutočného stavu veci, zohľadňujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav:

5. Maloletý F. F., N.. XX.XX.XXXX pochádza zo vzťahu Y. F., N.. XX.XX.XXXX P. N.. Q. F., N.. XX.XX.XXXX, D., XX.XX.XXXX.

6. Rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 6P/54/2016-31 zo dňa 24.10.2016, právoplatným dňa 07.11.2016, bola nad maloletým F. F.K., N.. XX.XX.XXXX nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v CDR Hnúšťa. Matke bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletého F. sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, na ktorý na výživné poskytuje, na účet CDR Hnúšťa z dôvodu, že matka nezvládala výchovu svojho maloletého dieťaťa, a spolu so svojim druhom Q. K. vo zvýšenej miere požívali alkoholické nápoje. Matka svojho druhu sama označovala za alkoholika, vzťah s ním však ochotná ukončiť nebola. Matka ani jej druh neboli zamestnaní. Vzťah druhu matky a maloletého bol tiež problematický, a matka zanedbávala aj starostlivosť o maloletého F.. Maloletý utekal z domu a dopúšťal protispoločenského konania. Jeho školská dochádza bola tiež nepravidelná. V škole sa maloletý správal drzo a nadával spolužiakom, ignoroval pokyny učiteľov a na hodinách nepracoval. Na vyučovanie sa nepripravoval ani doma. Rodina žila v rodinnom dome v obci Lubeník bez elektrickej energie. V dome sa kúrilo iba v kuchyni a v obývačke. V izbách sa nekúrilo, maloletý preto niekedy spával vo vetrovke. Príjem matky tvoril vdovský a sirotsky dôchodok, spolu vo výške 419,- eur. Maloletý z domu utekal, lebo v domácnosti bez elektriny nemal čo robiť.

7. Matka na pojednávaní uviedla, že návrh podala, pretože chce syna doma. Za obdobie od jeho umiestnenia v CDR sa zmenilo hodne, aj keď elektrinu stále zavedenú nemá. F. chodí domov na víkendy, na prázdniny aj keď nie každý víkend. Chodia pre neho do Hnúšte. V súčasnosti nepracuje a pracovať nemôže, nakoľko má problémy s tlakom a so žilami. Lieky užíva pravidelne, invalidný dôchodok nepoberá. Elektrinu nemá, pretože na to treba peniaze. Syn chodí do školy do Poltára. Náklady na školu bude hradieť zo sirotského, zaplatí mu internát a tiež stravu. Bude vedieť financovať aj cestovné. Je pravdou, že keď je syn doma, má zvýšené výdavky, ale ona to zvládne. So synom, keď je doma, nemá žiadne problémy. Jeho vzťah s jej súčasným partnerom nehovorí, že je ideálny, ale je to dobré, medzi nimi nie sú hádky. Keď je syn doma, chodí k dcére, najneskôr do 23.00 hod. je doma. Jeden večer prišiel domov pozde, išiel domov od dcéry, vtedy ho prenasledoval nejaký susedov pes. To rozbité okno nahlásili cigáni, pretože sa im to hodilo, okno už rozbité mali. Syn vtedy síce hodil skalou, ale nebolo to do okna, ale na parapetu. V dome je teplo, kúri sa len v jednej izbe, v ktorej spí F.. Ďalšie izby sú veľké a neutiahla by to, lebo ani jej partner v súčasnosti nepracuje a ona má príjem len z vdovského 289,- eur, iný príjem nemá. Napriek tomu, že má málo peňazí, synovi kúpila veci, ktoré potreboval, ponožky, vetrovku. V CDR mu poriadne nič nekúpili, všetko zaplatila ona. Aj teraz jej syn povedal, že na karte nemá peniaze, nevie čo to robia. Syn, keď je doma, nehladuje. Potvrdila, že keď je syn doma, dostáva z CDR peniaze na stravu, ale na 3 dni dostáva len 8,- eur, čo nie je veľa peňazí.

8. Starosta Obce Lubeník na pojednávaní uviedol, že viac krát riešili prípad F. na prípadových konferenciách s tým, že matka počas týchto konferencií tiež viackrát sľubovala, že sa posunú nejaké veci dopredu, že sa urobia opatrenia, ale nič nespĺnila. Posun za tie roky, je to už pomaly 7 rokov, vôbec nevidno. Ďalší problém sú financie, či by jednoducho vedela zabezpečiť dochádzku maloletého do školy, do Poltára. Pokiaľ ide o to rozbité okno, poškodená jednak volala policajtov a jednak prišla aj za ním. Videla kamerové záznamy, kde bolo vidieť, že F. viac krát hádzal skalou. To, či rozbil okno, to na kamerovom zázname vidieť nie je. Maloleté deti, ktoré boli pri tom rozbitom okne, teraz na železnici rozbili nejaké sklo, objasňovala to železničná polícia. Sťažnosti na maloletého, keď je doma, nie sú. Jeden prípad zaznamenal, keď sa v neskorých večerných hodinách, možno až po polnoci, vracal domov, pretože on sám mu písal, keď sa večer vracal domov, že ho prenasledoval pes, z toho dôvodu potreboval presnejší čas, aby to vedel pozrieť. Navrhol, aby matka najskôr niečo urobila, nejaký posun vo všetkých

sľubovaných veciach, a potom by sa mohla domáhať vrátenia syna so svojej domácnosti. Druh matky mal v minulosti tiež problém s alkoholom, ale v súčasnosti je to lepšie, už ho nevidieť tak na autobusovej zastávke ako predtým, ale ako sa aj vyjadřila matka, jednoducho bez piva nebude.

9. Poverená pracovníčka CDR na pojednávaní uviedla, že návrh matky je podľa nich dôvodný. Pobyty F. v ich zariadení nie sú obmedzené. Každé prázdniny a skoro takmer každý víkend maloletý trávi v domácom prostredí, ide domov. Matka ho musí u nich v Hnúšti v zariadení prevziať, a keď na to matka nemá peniaze, F. ostáva u nich. Z mesiaca je to možno víkend, možno dva. F. trávi v súčasnosti v CDR málo času. F. za to obdobie dospel a vidia, že je tam tiež záujem rodiny. Maloletý sa tiež hanbí za to, že vyrastá v detskom domove. Jeho štúdium na škole, ktorú si on sám vybral nie je ani o nejakom memorovaní, ale je to o praxi. Vedia o tom, že predtým sa aj pohyboval v nejakej problémovej partii, ale maloletý viac menej dospel, a z domáceho prostredia chodí späť do zariadenia v poriadku, dokonca niekedy ide priamo na internát. Na poslednej prípadovej konferencii sa riešil aj vzťah F. so súčasným partnerom matky, ktorý je výrazne lepší ako bol predtým, je pravda, že predtým boli aj problémy, tiež sa riešila elektrina, ale nejaké iné materiálne podmienky v rodine riešené neboli. Partner matky aj predtým pracoval na salaši na Zbojskej, predtým v Rejdovej, pokiaľ je im známe stále mal nejakú prácu. F.Á. má kamarátov aj u nich v zariadení, je komunikatívny. Za to obdobie je samostatný a v zariadení sa veľa naučil.

10. Maloletý F. na pojednávaní uviedol, že chce ísť domov. Vzťah s matkou a jej priateľom je v pohode, vychádza dobre aj so sestrami. Na víkendy chodí domov, chodí pre neho mama, keď sú na to peniaze. Teraz prišiel na pojednávanie z domu. Do školy chodí pravidelne, niekedy ide z domu, niekedy ide z CDR-ka. Peniaze problém nie sú. S priateľom matky v súčasnosti vychádza dobre, zmenil sa, on sa tiež zmenil, mamu tiež rešpektuje. V súčasnosti má iba jedného kamaráta V. J. B. F. C. nekomunikuje, nestretáva sa s ním. Tých kamarátov už zo svojho života odsunul, vplývali na neho zle. V. J. v súčasnosti tiež chodí do školy, do Revúcej, na banské učilište. On chodí do školy v Poltári, učí sa za pilčika. Je to škola, ktorú si sám vybral. Nechcel chodiť do školy v Revúcej. Chcel by ďalej pokračovať v štúdiu. Jedna cesta do školy ho stojí 3,- eurá. Cestuje z Lubenka do Revúcej, čo stojí 0,70 eur, z Revúcej do Rimavskej Soboty, čo stojí 1,40 eur, a z Rimavskej Soboty do Poltára, čo stojí asi 0,80 eur. Školu má iba raz do týždňa, má B variant, chcel by prestúpiť na 3 ročné štúdium, kde by mohol získať výučný list. Chcem si tiež urobiť vodičský preukaz na traktor, čo stojí asi 30,- eur a na auto asi 40,- eur. Elektrinu doma stále zavedenú nemajú, treba zaplatiť revíziu správu a tiež hodiny. Bude sa snažiť z tých peňazí, ktoré dostáva ako sirotské na to ušetriť a tiež dohovoriť mame, aby sa to urobilo. Mama skôr dá na neho, ako dá na sestru. Alkoholické nápoje nepoužíva. Alkoholické nápoje nepožíva ani mama tak, ako ich požívala predtým. Jej priateľ tiež nepije pravidelne, len sem tam vypije pivo. Cez víkend bolo u nich navarené, bolo tiež teplo, spal v obývačke tam sa kúri, v lete spáva v detskej izbe. Čo sa týka oblečenia má 2-3 rifle, tričká s dlhým rukávom ani nemá, CDR mu sľubuje asi pol roka, že mu kúpi oblečenie, pritom peniaze chodia každý mesiac, tvrdia, že majú veľa detí. Ani vetrovku nedostal, zimné topánky mu kúpila mama. To okno nerozbil on, rozbil ho niekto iný. Len šli okolo a tá pani im začala vulgárne nadávať. Kamarát hodil jablko, aj on hodil jablko, ale nie do okna, ale do nej. Okno sa určite nerozrazilo, to okno bolo plastové, keby sa bolo rozrazilo, bolo by to počuť. Dokonca ho ten cigán zastavil, keď bol so švagrom tu v Revúcej, pýtal od neho peniaze na rozbité okno. Povedal mu, že on okno nerozrazil, a peniaze platiť nebude. Nemá problém zaplatiť, ak by bol to okno rozrazil, ale nerozrazil ho. B. V. J. tam vtedy nebol, bol tam K. B., K. B., A. B. P. Y.. S týmito deťmi sa nestretáva, stretol ich náhodou.

11. Svedkyňa F. F., sestra maloletého F., na pojednávaní vypovedala, že vzťah s maloletým majú výborný. Maloletý, keď príde domov, cez víkendy je celé dni u nich. U nich sa stravuje, kúpe, tiež mu perie veci, iba spať chodí ku mame. Nemyslí si, že je dobre, aby bol maloletý vrátený späť do domáceho prostredia. Najlepšie by bolo, aby zostal v zariadení a domov ďalej chodil na víkendy aj kvôli elektrine aj kvôli tomu, že mama by to asi finančne nezvládla. Chce, aby bol malý spokojný, aj F.Á. sa viac spolieha na ňu v starostlivosti o neho, ako na mamu. Ak príde domov, nebude to dobre. Matka ho nezvládne. Ona má v súčasnosti dieťa a partnera. Nemá nič proti tomu, aby F. bol u nich cez víkendy, ale so zverením maloletého do svojej starostlivosti nesúhlasí. Ani jej partner s tým nesúhlasí, je proti tomu, aby bol F. zverený do jej starostlivosti. Tiež by nebola ochotná prevziať za neho zodpovednosť, maloletý by ju neposlúchal. Aj keď mu dohovárala nejaké veci, aby sa nepotuloval s partiou kamarátov, aj to, čo mali problém s tým oknom, neposlúchol ju. Nevie, či ukončil s nimi vzťahy. Čo sa týka maminho druhu je to všelijako. On neprispieva ničím, nechodí ani do roboty, ako príživník. Neverí, že by ho mama opustila. Tiež požíva alkohol. Maloletý F. fajčí, ale alkohol nepije. Aj teraz keď bol cez víkend u nich,

nebol nikde, bol doma. Čo sa týka výletov cez prázdniny F. chodil s nimi, s mamou nikde nechodil. Viac menej celé prázdniny trávil u nich.

12. Z vykonaného dokazovania ďalej vyplynulo, že matka býva v rodinnom dome so svojím priateľom. Matka nie je zamestnaná a nie je ani evidovaná na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, nie je ani poberateľkou žiadnych dávok, ktoré vypláca úrad. Matka je poberateľkou vdovského dôchodku v sume 289,60 eur, aktuálne z neho nie sú vykonávané žiadne zrážky. Matka nemá v registri STA tunajšieho okresného súdu vedený žiadny záznam, v registri priestupkov na obdobie od 01.01.2021 do 17.10.2022 má 3 záznamy, 1 záznam sa týka protipandemických opatrení, 1 priestupok je spáchaný na úseku cestnej premávky, a 1 priestupku vo 02/2021 sa matka dopustila proti občianskemu spolunažívaniu, keď vulgárne nadávala a vyhrážala sa bitkou svojmu druhovi Q. K.J., za ktoré priestupky bola postihnutá blokovou pokutou. Za obdobie posledných 12 kalendárnych mesiacov matka nepoberala dávky v nezamestnanosti, dávky nemocenského poistenia ani dávky úrazového poistenia. Podľa správy o povesti z miesta bydliska ďalej vyplýva, že sľubované zmeny matky na konferenciách ÚPSVaR sa neposunuli k lepšiemu. Do dnešného dňa nemajú elektrickú energiu.

13. Zo správy Centra pre deti a rodiny Hnúšťa okrem iného vyplýva, že maloletý F. bol do ich zariadenia prijatý dňa 24.10.2016 na základe uznesenia Okresného súdu Revúca, sp. zn. 6P/54/2016 o nariadení neodkladného opatrenia a ďalej je v zariadení umiestnený na základe nariadenia ústavnej starostlivosti rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 6P/54/2016. F.M. navštevuje 1. ročník Spojenej školy v Poltári - odbor lesná výroba. Počas vyučovania je na internáte v Poltári. Povinnú školskú dochádzku ukončil v 8. ročníku na Základnej škole v Hnúšti. V správaní maloletého v škole sa vyskytli menšie priestupky voči školskému poriadku. Jeho správanie v škole bolo hodnotené ako veľmi dobré alebo uspokojivé. Matka o maloletého prejavovala záujem hneď po jeho umiestnení v CDR Hnúšťa (ďalej len „Centrum“) F. pri matke od jeho umiestnenia trávil takmer každé prázdniny alebo trávil prázdniny pri svojich sestrách tiež v Lubeníku. Počas jeho umiestnenia v Centre sa viackrát konali prípadové konferencie za účelom návratu maloletého F. do biologickej rodiny, nakoľko matka o maloletého prejavovala záujem. Riešili sa aj niektoré problémy, ktoré sa vyskytli v správaní maloletého F. a tiež problémy rodiny. Maloletý sa musel vysporiadať s viacerými situáciami. Bol umiestnený v Centre, hoci chcel tráviť čo najviac času s rodinou. Stali sa aj situácie, že sa nevrátil z pobytu u matky načas do Centra. Dôvodom bolo najmä to, že F. chcel tráviť, čo najviac času so svojou rodinou a nechcel sa vrátiť do Centra. F. si počas pobytov u matky musel zvykať aj na matkinho druhu. Ich vzťah bol spočiatku problematický. No postupne si na seba zvykli a v rodine sa upravili niektoré návyky. F. momentálne tvrdí, že jeho vzťah k matkinmu druhovi je dobrý, pretože matkin druh zmenil svoje správanie k lepšiemu a viac si rozumujú. Momentálne F. trávi v domácom prostredí takmer každý víkend. V domácom prostredí bol aj celé letné prázdniny. F.Á. chce u matky tráviť každé prázdniny a momentálne je rád, keď matka príde po neho do Centra a F.Á. trávi víkendy v Lubeníku. F. bol vždy s matkou a sestrami v telefonickom kontakte a aj momentálne Q. F. v pravidelnom telefonickom kontakte s matkou, či už počas víkendu, ak nie je pri matke alebo počas jeho pobytu na internáte. Maloletý F. sa vracia z domáceho prostredia do Centra vždy v nedeľu tak, aby mohol včas docestovať na internát. Na J. F. zatiaľ vždy docestoval včas a v poriadku. K vychovávateľom a učiteľom je F. slušný a rešpektuje ich. Na skupine v Centre bol aj Q. F. nápomocný, vie navariť a aj po sebe upratať, je samostatný. Momentálne F. trávi v Centre málo času, keďže počas týždňa je v škole v Poltári a víkendy väčšinou trávi v domácom prostredí. Jeho pobyty v domácom prostredí nie sú obmedzené. Spolupráca s matkou je momentálne na celkom dobrej úrovni. Matka do Centra telefonuje a informuje ich o nových skutočnostiach. Sirotský dôchodok maloletého je pravidelne zasielaný na vkladnú knižku maloletého. Matka si nepravidelne plní vyživovaciu povinnosť. Okrem výživného F. matka zvykne prostredníctvom poštovej poukážky posilať vreckové väčšinou v sume 20,- eur alebo 30,- eur. Od F. majú informácie, že mu matka dáva vreckové aj počas pobytu v domácom prostredí a zvykne mu nakupovať aj oblečenie.

14. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca z prešetrenia pomerov v domácnosti matky a pripojených správ neziskovej organizácie Kľúč, n.o ďalej vyplynulo, že maloletý F. má počas umiestnenia v centre vypracovaný plán osamostatňovania sa a prípravy na budúce povolanie. K 30.06.2022 ukončil 8. ročník Základnej školy v Hnúšti a v školskom roku 2021/2022 ukončil povinnú školskú dochádzku. Od septembra 2022 začal navštevovať 1. ročník Spojenej školy v Poltári, odbor: Lesná výroba. Mal. F. je cez týždeň počas školského roka ubytovaný na internáte SOU v Poltári a cez víkendy chodí do centra respektíve na krátkodobé pobyty do domáceho prostredia. Mal. F. pre akreditovaný subjekt Kľúč, ktorý v rodine vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uviedol, že v novej škole sa mu veľmi páči, má tam aj nových kamarátov a učenie ho zatiaľ baví a dúfa, že to tak aj ostane. F.Á. sa

rád pekne oblieka, rád používa rôznu kozmetiku a hygienické návyky má osvojené. Mal. F. pravidelne fajčí cigarety. Vo svojom voľnom čase rád chodí na návštevy k sestram, s kamarátmi vonku, hrá hry na mobile, počúva pesničky alebo sleduje filmy. F. je v pravidelnom telefonickom aj osobnom kontakte so svojou rodinou. Toho času tvrdí, že sa jeho vzťah s matkou a s jej druhom zlepšil. Matkin druh pán Q. K.Ž. podľa F. už zmenil svoje správanie aj menej požíva alkoholické nápoje. Matka je v telefonickom kontakte B. F. a aj so sociálnymi pracovníčkami centra a o F. sa zaujíma. Matka si voči CDR čiastočne plní vyživovaciu povinnosť. Posiela mu poštou peniaze, ktoré F. minie väčšinou na sladkosti a na kredit. F. sa priznal, že občas si z toho kúpi aj cigarety. Všetky školské prázdniny trávi u matky v Lubeníku a svojej rodiny. F.M. je s matkou počas pobytov šťastný a spokojný. Veľmi by chcel byť s matkou doma natrvalo a želá si, aby mu bola zrušená ústavná starostlivosť.

Dňa 11.05.2022 o 12:00 hod. bola CDR Hnúšťou na obecnom úrade v Lubeníku zvolaná prípadová konferencia ohľadom mal. F. F. a riešenia jeho aktuálnej situácie - návrat dieťaťa do rodinného prostredia k matke. Na zrealizovanú prípadovú konferenciu sa dostavili: CDR Hnúšťa, orgán SPODaSK a Obec Lubeník. Matka Y. F. sa na prípadovú konferenciu nedostavila, ani po presunutom časovom termíne z 10:00 hod. na 12:00 hod. V telefonickom rozhovore s V. F. matka uviedla, že je v Rejdovej, kde pracuje, ale už cestuje a príde o 12:00 hod. autobusom do Lubeníka a zúčastní sa prípadovej konferencie na Obecnom úrade Lubeníku kvôli maloletému F.. Všetci účastníci prípadovej konferencie na matku čakali, ale matka sa na dohodnutý čas nedostavila a svoju neúčast' ani telefonicky neospravedlnila.

Dňa 11.8.2022 o 9:00 hod. bola CDR Hnúšťou na obecnom úrade v Lubeníku zvolaná opakovaná prípadová konferencia ohľadom mal. F. a riešenia jeho aktuálnej situácie - návrat dieťaťa do rodinného prostredia k matke. Matka p. F. spolu so synom F. sa na prípadovú konferenciu opakovane nedostavila, prišla až po návšteve CDR Hnúšťa v rodine a nakoniec sa dostavila aj so synom F.. Mal. F. sa na konanej prípadovej konferencii vyjadril nasledovne: „chcem vyrastať u matky v rodinnom dome v Lubeníku. Rozhodol som sa, že do školy v Poltári ísť nechcem, chcem chodiť do školy v Revúcej. Pri mojej matke mi je dobre. V centre sa už necítim dobre, nemám tam žiadneho kamaráta, všetci moji kamaráti išli po ukončení povinnej školskej dochádzky späť k rodine. S partnerom matky Q. K. nemám žiadny problém, momentálne spolu vychádzame.“ Dňa 04.08.2022 a dňa 18.10.2022 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca vykonal aktuálne sociálne zisťovanie v rodinnom prostredí mal. dieťaťa u matky Y. F. na adrese R. Č.. XX. V čase sociálneho zisťovania sa v rodine mal. dieťaťa od jeho umiestnenia až doposiaľ nič výrazne nezmenilo. Bytové aj majetkové pomery v rodine sú stále rovnaké. Matka aj naďalej žije v spoločnej domácnosti s druhom Q. K., ktorý vo zvýšenej miere požíva alkoholické nápoje. Matka uvádza, že tvrdý alkohol už nepijú. Uviedla, že obaja si dajú už „len pivo“. Druh matky p. K. údajne prestal požívať tvrdý alkohol zo zdravotných dôvodov a odvtedy sa vraj zmenilo aj jeho správanie k matke aj k mal. F.. Pani F. uviedla, že teraz sa už ani toľko nehádajú, tak ako predtým. Matka uviedla, že od umiestnenia syna v dome ešte stále nemá zavedenú elektrinu, a asi tak skoro mať ani nebude, lebo nemá na to dostatok financií. Matka časom plánuje dať zaviesť elektrinu do domu kvôli F., no musia si na to najprv nasporiť peniaze. Rodina obýva aj naďalej rodinný dom v Lubeníku, ktorý pozostáva z kuchyne a 3 izieb a to: obývacej izby, spálne a nezariadenej detskej izby. Kuchyňa, obývačka a spáľňa sú skromne zariadené starším účelovým nábytkom. Mal. F. má v domácnosti matky k dispozícii aj vlastnú izbu, ktorá však nie je zariadená a v ktorej má maloletý iba posteľ na spanie. V domácnosti tiež chýbajú skrine na šatstvo pre mal. F.. Matka uviedla, že počas zimného obdobia bude maloletý F. obývať obývačku, nakoľko v jeho izbe nie sú krbové kachle a bude tam zima. V obývacej miestnosti mala matka k dispozícii staršiu sedáciu súpravu pozostávajúcu z troch častí, staršiu obývaciu stenu, stolík a krbové kachle. V spálni sa nachádzala manželská posteľ, rozťahovací gauč a kreslo. V kuchyni sa nachádzala lavica na sedenie so stolom a stoličkami, staršou kuchynskou linkou, bol tam sporák na tuhé palivo, ako aj plynový resp. elektrický sporák na varenie a umývadlo s drezom na riad. V domácnosti má matka zavedený zdroj pitnej vody. Hygiena bývania je na nižšej úrovni. V čase sociálneho zisťovania mala matka v domácnosti navarené a boli zakúpené aj základné potraviny.

Počas prázdninových pobytov F. v domácom prostredí matka so synom nemala problémy. Uviedla, že syn ju rešpektuje a pomáha jej doma so všetkým čo treba aj s prácami okolo domu, ako hrabať, kosiť atď. F. spoločne s druhom matky sa chystali cez leto vymalovať izby v dome, no z finančných dôvodov sa tak nestalo. Finančné prostriedky rodiny nevyšli, tak ako matka pôvodne plánovala. Matka uviedla, že až teraz si uvedomila o koľko viac financií potrebuje, keď má doma svojho maloletého syna. Uviedla, že svojmu synovi by chcela dať všetko, čo potrebuje a bola by najradšej keby bol stále doma, no uvedomuje si to, že F. má v CDR lepšie podmienky a zabezpečenie každodennej návštevy školy u F. by bolo pre ich veľmi ťažko zvládnuteľné. Matka má tiež zdravotné problémy, kvôli ktorým musí pravidelne užívať lieky a tie sú tiež veľmi drahé a preto si ich nemôže dovoliť brať pravidelne. Matka má príjem z vdovského dôchodku vo výške 280,- Eur. Jej druh Q. K. je toho času nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVR Revúca.

Poberá dávku v hmotnej núdzi a odrába 32 hodín. Matka a jej druh sa už za prácou do Rejdovej na salaš nevrátia, pretože ich majiteľ poriadne nevyplácal. Matka sa vyjadrila, že ona aj jej druh si v blízkej dobe budú hľadať novú prácu. Svoje bytové a majetkové pomery si momentálne matka viacej zlepšiť nevie, ale aj napriek tomu, chce byť s Dávidom čo najviac, a chce ho podporovať aj v štúdiu na strednej škole. ÚPSVR Revúca na obdobie od 01.04.2022 do 30.11.2022 zapojil do práce s rodinou aj akreditovaný subjekt Kľúč n.o. Bratislava, aby pracoval s rodinou v rámci sanácie mal. dieťaťa. Zo podaných správ akreditovaným subjektom pre ÚPSVR Revúca vyplýva, že je dôležité, aby matka aj partner matky t. č. pod vplyvom motivácie návratu F. do domáceho prostredia sa zmobilizovali, nakoľko od apríla sa v domácom prostredí nezaznamenali žiadne výrazne zmeny. Rodina si nezabezpečila príjem z práce, nezaviedli si elektrinu, nemajú ani žiadnu finančnú rezervu vytvorenú na zavedenie elektriny, nepožiadala o splátkový kalendár na zdravotnej poisťovni. Je potrebné aj naďalej odsledovať počas návštev akreditovaného subjektu (ohlásených aj neohlásených v rodine) abstínovanie partnera matky. Akreditovaný subjekt navrhuje zváženie P. F. zotrvanie ešte školský rok 2022/2023 v CDR, aby tak mal väčšiu príležitosť sa riadne vyučiť, pretože na školu si navykne, nájde si priateľov a nebude z nového prostredia unikať do domáceho prostredia, kde je adaptovaný. Je tu obava, že maloletý z domáceho prostredia pondelky nevycestuje do školy okrem iného aj z finančných dôvodov rodiny. Akreditovaný subjekt vidí riziko, že mladistvý v domácom prostredí sklízne pod hranicu spoločnosťou neprijateľného správania. V prospech spoločnosti i samotného F. je, aby sa začal odborne vzdelávať a pripravovať na pracovný život, čo je toho času na zváženie vzhľadom na finančné možnosti matky (nevyberie si potrebné lieky, nemá v domácom prostredí elektrinu, ako bude šatiť dieťa, zabezpečovať mu školské pomôcky a iné...) Akreditovaný subjekt, preto odporúča zvážiť zotrvanie F. v CDR.

15. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že od umiestnenia maloletého F. do CDR v rodinnom prostredí matky sa do dnešného dňa nič nezmenilo. Matka maloletého dieťaťa aj naďalej žije v spoločnej domácnosti s druhom Q. K., požívajú alkoholické nápoje. F. v domácom prostredí u matky nemá zariadenú ani detskú izbu, mal tam iba posteľ na spanie. V záujme maloletého dieťaťa je hlavne ukončiť si vzdelanie, ktoré bude prospešné a potrebné pre F. do budúcnosti pre jeho povolanie. Zo správy zo školy vyplýva, že F. lesnícka škola v Poltári veľmi baví, školu navštevuje pravidelne a dosahuje v nej dobré výsledky hlavne vďaka dobrej spolupráci a pravidelnej kontrole, ktorej sa žiakovi dostáva od pracovníkov školy, ako i pracovníkov CDR Hnúšťa. Spolupráca CDR so školou je veľmi dobrá, pravidelne sa zaujímajú o F. výsledky, dochádzku a správanie sa v škole ako i na školskom internáte. Zastáva názor, že matka F. nebude vedieť plnohodnotne zabezpečiť podmienky na dokončenie štúdia, nakoľko matka nemá v domácnosti stále zvedenú elektrinu, nemá internet, a to sú dosť potrebné veci pre štúdium. Je tiež otázne či by matka zo sirotského dôchodku zvládla finančne utiahnuť všetky náklady spojené so školou a celkovou starostlivosťou o F., nakoľko finančne je štúdium dosť náročné, pretože okrem základných pevných poplatkov za školu, ako je cestovné, strava a internát, treba F. platiť aj iné veci ako napríklad školské pomôcky do školy, knihy, fondy, lieky, keď bude maloletý chorý, vreckové, hygienu, oblečenie, obuv atď. F. sa tiež v škole naskytla možnosť za nižší poplatok urobiť si počas štúdia vodičský preukaz na traktor za 30,- eur a na osobné auto za 40,- eur. Bola by škoda keby F. takúto šancu do života nevyužil, pretože sám si je vedomý, že matka mu to nie je schopná zabezpečiť, čo priznala aj sama matka. Je tu tiež obava, že matka nebude mať taký vplyv na F. výchovno-vzdelávacie výsledky ako má CDR, pretože F. matku nerešpektoval už v čase, keď mal 10 rokov a matka jeho výchovu už vtedy nezvládala, tak prečo by ju mal rešpektovať teraz, keď má F. na veci svoj vlastný názor. F. je v puberte, toho času má priateľku, pri prvom probléme by ho matka nezvládla. F. sestra tiež uviedla, že F. sa počas pobytov v domácom prostredí stretáva s partiou problémových chlapcov aj napriek jej dohovaraniam, čo sa jej nepáči a má o F. obavy pri návrate domov, aby to pre neho neskončilo zle. Vzhľadom na správy podané Obcou Lubeník, akreditovaným subjektom Kľúč, Spojenou školou v Poltári a výpovede sestry maloletého, Úrad práce Revúca nesúhlasí so zrušením ústavnej starostlivosti u maloletého F., nakoľko aj tieto subjekty zastávajú názor v zotrvaní F. v CDR.

16. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnu starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

17. V nadväznosti na vyššie uvedené skutočnosti a v súlade s citovanou právnou úpravou súd návrh matky na zrušenie ústavnej starostlivosti a ustanovenie majetkové opatrovníka maloletému dieťaťu zamietol, nakoľko jeho dôvodnosť preukázanú nemal. Ústavná starostlivosť nad maloletým F. F. bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Revúca, sp. zn. 6P/54/2016-31 zo dňa 24.10.2016,

právoplatným dňa 07.11.2016. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že dosiaľ nezanikli dôvody, pre ktoré bola ústavná starostlivosť nad maloletým dieťaťom nariadená a maloleté dieťa nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, prípadne do pestúnskej starostlivosti, ktoré formy náhradnej starostlivosti o maloleté dieťa majú pred ústavnou starostlivosťou prednosť (§ 54 ods. 1 Zákona o rodine)

18. Od rozhodnutia o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým uplynulo viac ako 6 rokov. Matka výchovu maloletého F., ktorý mal v tom čase 10 rokov nezvládala a zanedbávala, keďže spolu so svojím F. Q. K. vo zvýšenej miere požívali alkoholické nápoje a boli nezamestnaní. Napriek tomu, že matka svojho druhu sama označovala za alkoholika, vzťah s ním ochotná ukončiť nebola. Rovnako tak vzťah maloletého s druhom matky bol problematický. Maloletý utekal z domu a dopúšťal protispoločenského konania. Jeho školská dochádzka bola tiež nepravidelná a maloletý sa v škole správal drzo a nadával spolužiakom, ignoroval pokyny učiteľov, na hodinách nepracoval a na vyučovanie sa nepripravoval ani doma. Rodina v tom čase žila v rodinnom dome v obci Lubeník bez elektrickej energie. V dome sa kúrilo iba v kuchyni a v obývačke. V izbách sa nekúrilo, maloletý preto niekedy spával vo vetrovke. Príjem matky tvoril vdovský a sirotsky dôchodok, spolu vo výške 419,- eur. Maloletý z domu utekal aj preto, že v domácnosti bez elektriny nemal čo robiť.

19. Ako vyplynulo z výpovedí matky, V. F., starostu Obce Lubeník, no najmä z výpovede svedkyne F. F., či oboznámených listinných dôkazov, v domácnosti matky sa za obdobie 6 rokov nič nezmenilo. Napriek slovné deklarovanej záujmu zo strany matky o zlepšenie svojich podmienok na viacerých prípadových konferenciách týkajúcich sa maloletého F., matka ani jej priateľ si dosiaľ nezabezpečili ani len pravidelný príjem z práce a naďalej sú nezamestnaní. Pre neschopnosť matky vytvoriť finančnú rezervu z príležitostných príjmov z brigád jej priateľa na salašoch, matka dosiaľ nemá v domácnosti zavedenú elektrickú energiu. V domácnosti sa naďalej kúri iba v kuchyni a v obývačke, kde maloletý počas pobytov v domácom prostredí aktuálne prespáva, pretože na vykurovanie detskej izby, v ktorej maloletý okrem postele na spanie nemá žiadne zariadenie, matka taktiež nemá peniaze. Hoci sa matka o maloletého F. od jeho umiestnenia do zariadenia intenzívne zaujíma a maloletý v kruhu rodiny trávil letné prázdniny a aj v súčasnosti trávi väčšinu víkendov, predovšetkým výpoveďou sestry maloletého F. F.Č. bolo preukázané, že po tom, čo matka maloletého v ústavnom zariadení v Hnúšti prevezme na víkendový, či prázdninový pobyt, maloletý sa v domácnosti matky takmer vôbec nezdržiava. Maloletý celé dni trávi v domácnosti svojej sestry, v ktorej sa tiež stravuje a kúpe a do domácnosti svojej matky chodí v neskorých večerných hodinách iba prespávať. S rodinou svojej sestry maloletý pritom trávil takmer celý čas aj počas letných prázdnin, a chodil s nimi aj výlety. Je preto zrejmé, že v domácnosti matky, ktorá je bez elektrickej energie sa maloletý naďalej nudí a nemá čo robiť, keďže čas, ktorý netrúva so svojou sestrou a jej rodinou trávi s kamarátmi. Tvrdenie maloletého, že v súčasnosti má iba jedného kamaráta a nepohybuje sa v nevhodnej partii kamarátov, je v rozpore s vyjadrením svedkyne a sestry maloletého, že počas pobytov v domácom prostredí sa maloletý stretáva s partiou problémových chlapcov, a to aj napriek jej dohováraniam, čo sa jej nepáči, keďže má o F. obavy, aby to pre neho neskončilo zle. Je prirodzené, že matka s maloletým nemá problémy a problematicky sa nejaví ani jeho vzťah s jej priateľom, keďže maloletý doma nie je a čas s ňou a jej priateľom netrúva.

20. Nemožno prehliadnuť ani to, že maloletý v súčasnosti študuje na strednej odbornej škole v Poltári, ktorú si sám vybral, a ktorá ho baví. Školskú dochádzku má pravidelnú a v škole dosahuje dobré výsledky, vďaka dobrej spolupráci a pravidelnej kontrole, ktorej sa mu dostáva od pracovníkov školy, ako i pracovníkov CDR Hnúšťa. I keď matka opäť slovné deklarovala, že náklady na školu bude maloletému ďalej hradit' zo sirotského a bude ju vedieť financovať, je dôvodná obava, že matka štúdium maloletého nebude schopná ďalej financovať a vytvoriť tak pre maloletého podmienky na dokončenie štúdia. Možno súhlasiť s kolíznym opatrovníkom, že so štúdiom mimo miesta bydliska maloletého sú nevyhnutné spojené nielen poplatky za internát, cestovné, stravu, či vreckové, ale sú to tiež ďalšie poplatky za školské pomôcky, knihy, fondy, lieky, hygienu, či náklady na celoročné oblečenie, obuv, ktoré poplatky matka už niekoľko rokov nehradí a o ich celkovej výške nemá reálnu predstavu, keďže všetky poplatky znáša štát. Ukončenie prípravy na výkon budúceho povolania, ktoré si maloletý sám vybral, je nepochybne v najlepšom záujme maloletého, keďže iba ukončené vzdelanie mu zabezpečí lepšie uplatnenie na trhu práce pre jeho ďalší život a budúcnosť. Na strane druhej, v mieste trvalého bydliska maloletý nie je schopný ďalej pokračovať v štúdiu v odbore, ktorý si sám vybral a ktorý ho baví, nakoľko v Revúcej takýto druh odbornej školy nie uje. V neposlednom rade maloletý pôvodne sám uviedol, že do školy v Revúcej chodiť nechcel, hoci počas prípadovej konferencie dňa 1.08.2022 už naopak uviedol, že sa rozhodol, že do školy v Poltári ísť nechce, chce chodiť do školy v Revúcej, preto možno predpokladať, že

maloletý by ďalej v odbornom vzdelávaní ani nepokračoval, keďže povinnú školskú dochádzku ukončil už v 8. ročníku na Základnej škole v Hnúšti.

21. Maloletý F. má v súčasnosti 16 rokov a je zrejme, že od jeho umiestnenia v ústavnom zariadení sa zmenil, dospieva a veľa vecí sa naučil. Ako vyplynulo zo správy, či vyjadrenia pracovníčky CDR maloletý je samostatný, nápomocný, vie navariť a aj si po sebe upratať. Zmenilo sa aj jeho správanie v škole, maloletý je k učiteľom slušný a rešpektuje ich. Nemožno však prehliadnuť, že maloletý s pobytom v ústavnom zariadení nie je stotožnený už od samého začiatku, keďže čo najviac času chcel tráviť v rodinnom prostredí a stali sa aj situácie, že sa načas do zariadenia nevrátil. Je prirodzené, že postupným dospievaním sa maloletý prispôbil všetkým na neho kladeným požiadavkám a uvedomil si, že jedným z dôvodov, pre ktorý bol do zariadenia umiestnený bolo aj jeho správanie. Maloletý aj na pojednávaní vystupoval slušne, jasne a rozhodne prejavil svoju vôľu ísť domov tvrdiac, že sa zmenil, matku rešpektuje a dobre vychádza aj s jej priateľom. Maloletý sa pritom v domácnosti matky a jej priateľa počas pobytov takmer vôbec nezdržiava, preto jeho vyjadrenia pôsobia nedôveryhodne, priam až manipulatívne, keďže nemožno prehliadnuť ani jeho ďalšie vyjadrenie, a to že mama dá skôr na neho, ako dá na sestru, čo však zväzňuje obavu, že matka výchovu svojho 16 ročného syna pri prvom väčšom probléme nezvládne, keďže ju nezvládala ani v čase, keď mal maloletý iba 10 rokov.

22. Z uvedeného je zrejme, že sestra maloletého svojim záujmom a starostlivosťou o maloletého, ako svojho mladšieho brata, počas jeho pobytov v domácom prostredí, nevedomky vytvárala v očiach ústavného zariadenia zmenu pomerov v prirodzenom rodinnom prostredí maloletého do takej miery, že pobyty maloletého v domácom prostredí boli pravidelné, neobmedzené a bezproblémové. I keď je z jej výpovede zrejme, že konala s najlepším úmyslom pomôcť a zabezpečiť potreby maloletého namiesto matky, na strane druhej u maloletého prirodzene vytvárala nádej na zrušenie ústavnej starostlivosti. Je potrebné, aby si preto ďalej uvedomila, že nie je matkou maloletého, ale jeho sestrou. V prvom rade je to matka, ktorá je zodpovedná za umiestnenie maloletého so ústavného zariadenia spôsobom života, ktorý viedla, a ktorý po dobu 6 rokov ani v záujme svojho jediného maloletého syna, ktorý druhého rodiča nemá, pretože zomrel, nezmenila, nijako sa nezmobilizovala, a do dnešného dňa žije v nezmenených pomeroch, v dome bez elektrickej energie.

23. Sestra maloletého F. s jeho zverením do svojej náhradnej osobnej starostlivosti nesúhlasila, jednak pre nesúhlas jej partnera, jednak preto, že by nebola ochotná prevziať zodpovednosť za maloletého. Opakovane zdôraznila, že maloletý by ju neposlúchal, hoci na ňu sa v starostlivosti o neho spolieha viac, ako na matku, lebo keď mu dohovárala, aby sa nepotuloval s partiou kamarátov, jednoducho ju neposlúchal.

24. Keďže nebola zistená osoba, ktorá by bola schopná zabezpečovať náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého F., a vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že dôvody, pre ktoré bola ústavná starostlivosť nariadená, nezanikli, neostávalo iné, ako návrh matky na zrušenie ústavnej starostlivosti a s tým spojený návrh na ustanovenie majetkového opatrovníka ako nedôvodný zamietnuť.

25. Záverom súd zdôrazňuje, že spôsob výkonu ústavnej starostlivosti sleduje sústavne a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené (§ 55 ods. 1 Zákona o rodine). Za obdobie, odkedy bol maloletý F.M. umiestnený v ústavnom zariadení, neboli zistené dôvody, ktoré by odôvodňovali začatie konania o zrušenie ústavnej starostlivosti, ktoré môže súd iniciovať aj bez návrhu z úradnej činnosti. Spôsob výkonu ústavnej starostlivosti bude súd preto sledovať aj naďalej.

26. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže účastníci konania si náhradu trov konania neuplatnili.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v troch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Právo podať odvolanie nemajú účastníci, ktorí sa tohto práva vzdali, t.j. kolízny opatrovník, Centrum pre deti a rodiny Hnúšťa, Obec Lubeník.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.

Podľa § 63 ods. 1 Exekučného poriadku, ak podkladom na exekúciu je exekučný titul, v ktorom sa ukladá povinnosť zaplatiť peňažnú sumu, exekúciu možno vykonať

- a) zrážkami zo mzdy a z iných príjmov,
- b) príkázaním pohľadávky,
- c) predajom hnutelných vecí,
- d) predajom cenných papierov,
- e) predajom nehnuteľnosti,
- f) predajom podniku,
- g) príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, styk s maloletým dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.